

Chambre des Représentants

SESSION 1985-1986

17 AVRIL 1986

PROPOSITION DE LOI

**organisant certaines mesures fiscales
en faveur de la production forestière
à long terme**

(Déposée par MM. Wathelet,
le Hardy de Beaulieu et Verhaegen)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La forêt produit une matière première renouvelable moyennant un traitement et des investissements de longue durée. Pour la forêt belge, la production est de 4,5 m³ par hectare et par an, ce qui la place, avec la forêt allemande, en tête de la production de la C. E. E. Ce fait démontre la qualité de la gestion forestière belge, tant publique que privée.

La forêt belge appartient pour 47 % à l'Etat et aux Pouvoirs publics, et pour 53 % de sa superficie, à plus de 100 000 producteurs privés. Elle est, pour la partie privée, l'une des plus morcellées, mais l'une des plus taxée de la C. E. E.

Si la forêt domaniale a fait l'objet de la sollicitude de l'Etat depuis plus d'un siècle, si la forêt communale, également soumise au Régime Forestier, reçoit des subventions à des titres divers, la forêt privée ne bénéficie d'aucune aide.

Elle participe cependant, avec la forêt publique, à la production forestière ainsi qu'aux autres rôles dévolus à la forêt, la plupart du temps au prix d'investissements importants engagés par plusieurs générations.

Malgré ce taux de production remarquable, dû en majeure partie aux bois résineux, la Belgique doit importer plus de 50 % du bois qu'elle consomme et il est significatif que le bois occupe en valeur la deuxième place dans le tableau de nos importations de matières premières, n'y étant précédé que par le pétrole.

Cette charge, qui déséquilibre notre balance commerciale, ne fera que s'aggraver selon les statistiques de la C. E. E.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1985-1986

17 APRIL 1986

WETSVOORSTEL

**tot invoering van bepaalde fiscale maatregelen
ten voordele van de bosbouwproductie
op lange termijn**

(Ingediend door de heren Wathelet,
le Hardy de Beaulieu en Verhaegen)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het bos levert een grondstof die hernieuwbaar is dank zij langdurige inspanningen op het gebied van bosbouw en investeringen. De gemiddelde produktie van de Belgische bossen bedraagt 4,5 m³ per hectare en per jaar. Zodoende komt België, samen met Duitsland, op de eerste plaats in de E. E. G., waardoor de kwaliteit van het Belgische bosbeheer, zowel openbaar als privé, hoog geschat mag worden.

47 % van het Belgische bosbestand behoort toe aan de Staat en aan andere overheidsinstanties en 53 % van de totale oppervlakte is eigendom van meer dan 100 000 particuliere producenten. Het particuliere bestand is een van de meest versnipperde, maar ook een van de zwaarst belaste uit de hele E. E. G.

Terwijl de Staat sedert meer dan een eeuw reeds grote zorg aan de Staatsbossen besteedt en de gemeentebossen, die eveneens onder het Bosbeheer vallen, allerhande subsidies krijgen, wordt aan de privé-bossen niet de minste steun verleend.

Samen met de Staatsbossen dragen zij nochtans bij tot de bosbouwproductie en zij vervullen evengoed de andere aan het bos toegemeten functies, vaak ten koste van aanzienlijke investeringen die door verscheidene generaties worden gedaan.

Ondanks die opmerkelijke opbrengst, vooral te danken aan de naaldhoutsector, moet België meer dan 50 % van het hout dat wordt verbruikt, invoeren. Daardoor komt hout, naar de waarde, op de tweede plaats te staan op de lijst van ingevoerde grondstoffen, alleen voorafgegaan door aardolie.

Volgens statistieken van de E. E. G. en de F. A. O. zal het aldus veroorzaakte tekort op de handelsbalans geens-

et de la F. A. O., car la consommation s'accroîtra annuellement de 2 %, alors que la production ne s'améliora que de 1 % jusqu'à la fin du siècle.

La valeur économique de notre production de bois pourrait être améliorée par l'élimination des distorsions d'origine fiscale. Mais les producteurs forestiers privés, représentant la moitié de la superficie de la forêt belge, sont lésés, tant par rapport aux producteurs forestiers privés, que par rapport aux producteurs privés des autres pays de la C. E. E. Ces derniers, en effet, jouissent d'incitants financiers et fiscaux qui ne sont pas accordés en Belgique; notre système de taxation successorale notamment grève lourdement la rentabilité forestière.

Le paiement des droits de succession entraîne toujours des morcellements et souvent des ventes qui aggravent encore l'émiettement de la forêt et par là les difficultés de gestion.

Ils taxent la forêt plusieurs fois pendant la vie d'un peuplement et, dans le cas extrême du chêne dont la période de production est de 150 ans, sa valeur est entièrement payée en droits de succession, avant même d'être abattu. Ces droits de succession sont surtout cause d'abattages trop précoces qui privent le pays de bois de qualité: il faudra l'importer.

En retardant l'âge d'exploitation des peuplements, la valeur unitaire des mètres cubes produits augmente de façon importante et compense ainsi largement le manque à gagner qui résultera de la réduction des droits.

La communauté retrouvera en valeur ajoutée et en économie d'importation payée en dollars plus que la réduction prévue par la proposition de loi.

Droits successoraux appliqués dans les pays de la C. E. E.

Par rapport aux pays formant le Marché Commun, on peut résumer la situation de la façon suivante:

En France, les droits sont calculés au quart de la valeur des forêts, en raison de l'exigence d'un plan simple de gestion.

Au Luxembourg, il n'y a pas d'impôt de succession en ligne directe pour les forêts.

Les Pays-Bas accordent une réduction de 50 à 80 % pour les forêts, selon les conditions.

En Italie, le système est assez différent du nôtre: qu'il suffise de retenir qu'il n'y a pas de droit de succession en ligne directe pour les forêts.

La Grande-Bretagne connaît des droits de succession élevés. Cependant, des dispositions particulières existent pour les forêts:

1) les donations aux héritiers peuvent être exonérées de tout droit si elles sont faites au moins 5 ans avant le décès du donateur;

2) les droits dus ne portent que sur les fonds et non sur les boisements. En outre, ces droits sont réduits à fort peu de chose si la forêt est soumise à l'un des différents systèmes bénéficiant de larges subsides de l'Etat pour les boisements, l'entretien, la gestion, etc.;

3) le montant des droits n'est souvent exigible qu'à partir de la « première récolte » et par tranches successives

zins dalen; de consumptie zou jaarlijks immers met zo'n 2 % stijgen, terwijl de produktie tot aan het einde van de eeuw, jaarlijks slechts met 1 % zal toenemen.

De economische waarde van onze houtproduktie kan in de hand worden gewerkt door het wegwerken van scheefgetrokken fiscale toestanden. Maar de privé-bosbouw die de helft van de oppervlakte van het Belgisch bosbestand in beslag neemt, is sterk benadeeld in vergelijking met zowel de openbare boscijgenars in ons land als met de privé-boscijgenars in de andere landen van de E. E. G. Laatstgenoemden genieten immers fiscale en financiële voordelen die in België onbestaande zijn. Onze regeling inzake successierechten weegt zwaar op de rendabiliteit van de bosbouw.

De betaling van successierechten werkt altijd versnippering in de hand evenals verkopen die de verbrokkeling nog verergeren, met als gevolg een steeds moeilijker beheer.

Het bosbestand wordt tijdens zijn levensduur verscheidene keren belast. In het extreme geval van de eik b.v., waarmee een groeiproses van 150 jaar is gemoeid, wordt de waarde van het hout, nog vóór het vellen, volledig opgeslorpt door de successierechten. Die successierechten leiden dan ook heel vaak tot vroegtijdige kappingen waardoor een tekort aan kwaliteitshout ontstaat, dat dan zal moeten worden ingevoerd.

Door het exploitatie-tijdstip van de bestanden uit te stellen, zou men de eenheidsprijs van de geproduceerde m³ aanzienlijk verhogen. Op die manier wordt de vermindering van de inkomsten voortvloeiend uit een reductie van de successierechten, ruimschoots gecompenseerd.

De winst die de gemeenschap zal maken op het stuk van de toegevoegde waarde en van de in dollars uitgedrukte besparing op de invoer zal groter zijn dan de hier voorgestelde belastingvermindering.

Successierechten in de landen van de E. E. G.

In grote trekken kan men de situatie in de landen die tot voor kort de Gemeenschappelijke Markt uitmaakten, als volgt samenvatten.

In Frankrijk worden de rechten op 1/4 van de waarde berekend voor bossen die volgens een eenvoudig bedrijfsvoeringsplan beheerd worden.

In Luxemburg bestaan voor bossen geen successierechten in rechte lijn.

Naar gelang van de omstandigheden, kan men in Nederland een reductie van 50 tot 80 % krijgen.

In Italië is het systeem nogal verschillend van het onze. In elk geval kennen de bossen geen successierechten voor erfgenamen in rechte lijn.

In Groot-Brittannië zijn de successierechten zwaar. Er zijn echter bijzondere voorzieningen voor bossen:

1) schenkingen aan erfgenamen kunnen vrijgesteld worden van successierechten indien zij gebeuren 5 jaar vóór het overlijden van de schenker;

2) de verschuldigde rechten hebben betrekking op de grond en niet op de bebossing. Deze rechten zijn daarenboven sterk beperkt indien het bos onderworpen is aan één der bestaande systemen, die in een ruime Staatstoelage voorzien voor bebossing, onderhoud, beheerskosten, enz.;

3) het bedrag der rechten is meestal eerst vorderbaar vanaf de eerste « houtopbrengst » en wel in opeenvolgende

durant un certain nombre d'années. Si une nouvelle succession s'ouvre avant que la totalité des droits ne soit payée, le solde n'est pas dû.

En *Allemagne*, il n'y a pas de droits de succession pour les forêts.

Le *Parlement européen*, lors de la session 1983-1984, a examiné la politique forestière communautaire. Le deuxième rapport, daté du 4 octobre 1983, fait au nom de la Commission de l'Agriculture, sur la politique forestière communautaire (Document 1 - 783/83) relève notamment qu'il est conscient des obstacles qui s'opposent à une meilleure exploitation des ressources forestières de la Communauté, à savoir la structure de la propriété forestière, la faible rémunération des investissements destinés à la valorisation des forêts, les facteurs de dissuasion inhérents aux structures de la fiscalité et l'insuffisance des informations disponibles sur les méthodes et les possibilités de la sylviculture.

En *Belgique*, on estime que les droits de succession prélevés sur la forêt s'élèvent annuellement à environ 200 millions de F sur les 12 milliards de F représentant le total des droits de succession. Ces droits de succession provoquent des coupes prématurées engendrant une perte de production en volume et surtout en valeur, ce qui cause un préjudice important à l'économie du pays

Commentaire des articles

Article 1

L'article 1 ajoute à l'article 21 du Code des droits de succession le mode de calcul de la valeur à déclarer des parcelles boisées.

Le taux retenu de 25 % rejoint la législation française actuellement en vigueur. La proposition tend donc à une uniformisation au niveau européen et favorisera le maintien sur pied des peuplements, spécialement feuillus, au-delà du terme de vie du ou des propriétaires successifs.

Cette forme de taxation sur une assiette réduite n'est consentie qu'à la condition que les parcelles concernées soient et restent boisées pendant une période de 30 ans.

Art. 2

Les mêmes dispositions sont introduites dans le Code des droits d'enregistrement pour les droits de donation.

M. WATHELET
G. le HARDY de BEAULIEU
G. VERHAEGEN

PROPOSITION DE LOI

Article 1

A l'article 21 de l'arrêté royal n° 308 du 31 mars 1936 établissant le Code des droits de succession, il est ajouté un point IX, rédigé comme suit :

jaarlijkse schijven. Indien een nieuwe nalatenschap openvalt vooraleer de lopende betalingen tot hun einde gekomen zijn, vervalt het saldo.

In *Duitsland* bestaan geen successierechten voor bossen.

Het *Europese Parlement* heeft gedurende de zitting 1983-1984 de communautaire bosbouwpolitiek onder de loep genomen. In het tweede verslag van de Commissie voor de Landbouw van 4 oktober 1983 (document 1-783/83) dat gewijd is aan de bosbouw binnen de Gemeenschap, wordt o.m. betoogd dat het Parlement zich rekenschap geeft van de hinderpalen die verbetering van de bosbouwproductie in de Gemeenschap in de weg staan, met name de structuur van de eigendom van de bossen, het laag rendement van de voor de verbetering van de bosbouw gedane investeringen, de remmende factoren die het gevolg zijn van de fiscale reglementering en de ontoereikende informatie die beschikbaar is i.v.m. de methoden en de mogelijkheden inzake bosbouw.

Voor *België* worden de inkomsten uit erfenisrechten op bossen jaarlijks op ± 200 miljoen F geraamd, op een totaal van 12 miljard F aan successie- en gelijkgestelde rechten. Die successierechten werken vroegtijdige kappingen in de hand, hetgeen het volume en de kwaliteit van de productie doet dalen en 's lands economie ernstig schaadt.

Commentaar op de artikelen

Artikel 1

Artikel 1 vult artikel 21 van het Wetboek der successierechten aan betreffende de berekeningswijze van de aan te geven waarde van de beboste percelen.

Het belastbaar gedeelte van 25 % komt overeen met de normen binnen de Franse wetgeving. Het voorstel beoogt dus een uniformisatie op Europees niveau en zal ertoe bijdragen dat de bestanden, in het bijzonder van loofhout, ook na het overlijden van de eigenaar of diens opvolgers, op stam blijven.

Deze gereduceerde belastingvorm wordt afhankelijk gesteld van de verplichting dat de betrokken percelen gedurende een periode van 30 jaar bebost blijven.

Art. 2

Voor de schenkingsrechten worden in het Wetboek der registratierechten dezelfde bepalingen ingevoegd.

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Aan artikel 21 van het koninklijk besluit n° 308 van 31 maart 1936 tot vaststelling van het Wetboek der successierechten wordt een punt IX toegevoegd, luidend als volgt :

«IX. Pour les parcelles qui sont et restent boisées pendant 30 ans au moins, par 25 % de la valeur vénale.»

Art. 2

L'article 133 de l'arrêté royal n° 64 du 30 novembre 1939 contenant le Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe est complété par l'alinéa suivant :

«Si la donation a pour objet des parcelles, qui sont et restent boisées pendant 30 ans au moins, la base imposable est fixée à 25 % de la valeur vénale».

17 mars 1986.

M. WATHELET
G. le HARDY de BEAULIEU
G. VERHAEGEN
Ch. CORNET D'ELZIUS
A. STEVERLYNCK
F. VERMEIREN

«IX. Voor percelen die bos zijn en ten minste 30 jaar bos blijven, op 25 % van de verkoopwaarde.»

Art. 2

Artikel 133 van het koninklijk besluit n° 64 van 30 november 1939 tot vaststelling van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten wordt aangevuld met het volgende lid :

« Indien de schenking percelen betreft die bos zijn en ten minste 30 jaar bos blijven, wordt de belastbare grondslag vastgesteld op 25 % van de verkoopwaarde.»

17 maart 1986.